

Lia van Nuys

Storm voor de stilte

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

Marleen

Deze zee is geluidloos, maar niet kleurloos. Het water is nu lauw, zacht, azuur. Nee..... er is geen naam voor deze kleur. Het woord 'azuur' is een compromis tussen het transparante water en de hemelse regenboog.

Zwemmend hield ik me warm, maar dat is niet meer nodig. Zeg ik zwemmen? Nee, ook dat woord klopt niet meer. Het is drijven..... glijden.....wiegen..... In deze oersoep is er de soepele voortbeweging van alles en niets naar overal en nergens. Er was muziek die me dit heeft beloofd.

Nu ben ik moe. Straks ga ik slapen..... rust.....stilte.....eindelijk.....

Ik zag Alex gaan..... de gruwel..... Zag ik Victor gaan? Ga ik achter hem aan? Ik heb er vrede mee..... rust in vrede.....dat zongen we vroeger..... requiescat in pace.....

Ik hoor iets! Is er toch geluid in deze nieuwe wereld? Boven water hoor ik niets, onder water wordt het geluid steeds sterker. Of word ik zwakker? Een doffe regelmatige plof, als van een vissersboot op grote afstand. Kan dat? Zinsbegoocheling..... dat hoort er natuurlijk bij, nu ik langzaam weg glijd van mezelf, van al

mijn weerspanning, mijn tekortkomingen, het snijdende verdriet keer op keer, het zinloze verlangen, de angst..... ja, vooral de angst.....

Even boven water. Net lang genoeg voor een teug lucht. Als dat een boot is kunnen ze me nog niet zien. Moe....moe....nog even vasthouden..... nog even blijven.....moeilijk..... de afstand wordt groter..... afstand tot de drama's die nu aan mijn geestesoog voorbij trekken als in een film, waarvan ik de naamloze toeschouwer ben..... niet meer het chaotische personage dat vanaf de verschijning van de komeet werd aangetrokken door haar noodlot.....

1997

De Komeet

“Weet jij hoe oud die komeet is, Alex?”

Hij fronste zijn wenkbrauwen en krabde peinzend zijn driedagenbaardje. Een demonstratie. Alsof hij echt probeerde te begrijpen wat ze bedoelde en het wilde maar niet lukken. Ze keek afwachtend naar hem op, naar zijn donkerblauwe ogen die keken naar de nachtelijke hemel boven Voerenberg.

“Hoezo, hoe oud?” kwam eindelijk zijn antwoord. “Dat ding is leeftijdloos. Het was er al toen onze verre voorouders er naar keken. Huiverend op elkaar klittend binnen hun cirkel van magische stenen op de heide. Het is er nog als wij al lang dood zijn en vergaan. We kijken nu al een week lang, elke avond, vanuit onze voortuin verbijsterd naar een komeet, alleen maar omdat we tot de uitverkorenen behoren die hem eens in de paar duizend jaar met het blote oog kunnen zien. Ga je mee naar binnen?”

Dit antwoord had ze kunnen verwachten, de cynische toon, de zogenaamde onverschilligheid. Het was Alex' methode om zijn ontzag voor natuurkrachten te uiten en zijn ontroering

te beheersen. Sinds hij zich niet meer gezond voelde was hij kwetsbaarder, dichterbij. Ze keek naar de komeet en voelde zich klein, wilde zich klein voelen, onbetekenend naast grote dingen waarbij een mensenleven in het niet verzinkt. Soms bewonderde ze haar man om zijn nuchterheid, maar nu vond ze het jammer dat hij daarin zijn houvast zocht.

“Maak het niet belachelijk, Alex. Het is een astronomisch hoogtepunt, ook voor nuchtere wetenschappers, maar onze onwetende voorouders huiverden omdat ze bang waren. Kometen zijn altijd gezien als voorboden van natuurrampen, oorlogen of andere dramatische gebeurtenissen. Dat weet je best. En in het geval van de ster van Bethlehem ging de komeet vooraf aan een positieve gebeurtenis: de geboorte van een bijzonder mens.”

Alex knikte nadenkend. “Ja, een komeet gaat inderdaad vooraf aan bijzonder dramatische gebeurtenissen, dat klopt altijd. Er is namelijk, door de hele geschiedenis heen, nog nooit een dag zónder drama’s geweest, waar dan ook ter wereld. Met én zonder komeet als boodschapper.”

Marleen had geen weerwoord, deze keer niet. Haar romantische idee legde het af tegen

de onweerlegbare logica van Alex. De teckel stond in de deuropening en blafte eenmaal kort, dwingend. In teckelse taal het verzoek naar binnen te komen voor de uitreiking van het laatste avondbrokje.

“Kom nou maar, Marleen. Zwijntje wil slapen en ik heb het koud. Al mijn gewrichten kwellen me. Als dat geen reuma is weet ik het niet meer. Ik ga een lekker prednisonnetje scoren. Daarna heeft deze schipper een oorlam verdiend. En het fokkemaatje ook.”

Ze liep achter hem aan over het tuinpad, haar vingers in zijn broekband hakend voor houvast.

*

Drie etmalen later keken ze weer omhoog naar Hale-Bopp, maar ditmaal stond de komeet aan de sterrenhemel van de Dordogne waar hij beter zichtbaar was dan boven het dichtbevolkte Zuid-Limburg. Ze waren op weg naar Les Saintes-Maries-de-la-Mer aan de Franse zuidkust, om daar tegelijk aan te komen met hun zeilboot, die er per vrachtwagen naar toe werd gebracht. Nu hadden ze een paar dagen de tijd om ontspannen door Frankrijk te rijden en in Les Eyzies-de-Tayac te genieten van aangenaam

gezelschap en goed eten.

Marleen voelde zich ontspannen. Haar twijfel over de aanschaf van de boot was onderweg door Alex weggenomen met een rake opmerking. Zij had eerst nog wat getobd: “Is het geen belachelijke verspilling, Alex? Tweedehands weliswaar, maar toch erg veel geld.” Meteen zijn geruststellende antwoord: “Sommige mensen betalen het dubbele voor een dikke patsauto die over tien jaar niets meer waard is. Wij hebben een toekomstig erfstuk aangeschaft. En dankzij die boot heb ik niet tegen mijn pensioenering opgezien.”

“Het lijkt wel alsof de komeet dichterbij staat dan thuis”, zei Marleen in de tuin van hun gastheren. “Kan dat?”

Alex reageerde zoals was te verwachten.

“Nee, dat kan niet. De komeet staat niet, hij beweegt met een duizelingwekkende vaart en hij gaat nu per dag verder van de aarde vandaan. Over een dikke week is het beeld verdwenen. Pas over een paar duizend jaar is hij weer te zien, als er dan nog levende wezens met ogen bestaan. Wat ik overigens betwijfel, de menselijke hang naar destructie in aanmerking nemend. We zien het nu beter omdat de lucht hier niet zo vertroebeld is als in het vervuilde, over-

bevolkte en overbelichte Nederland.”

Toen kreeg de komeet gezelschap van een snelbewegend licht, geen vliegtuig, geen vallende ster, maar iets er tussenin. Een satelliet, die in een rechte lijn de nachthemel overstak. Marleen wist wat de reactie van Alex zou zijn. En inderdaad: in de houding, rechterhand op het hart en luidkeels het Amerikaanse volkslied zingend. In een lang huwelijk is op den duur alles voorspelbaar.

De gastheren Guus en Jacques voegden de Marseillaise toe, Marleen nam het Bronsgroen Eikenhout voor haar rekening. De jonge reu van Guus en Jacques, cairn-terrier Sjefke, probeerde de jonge ruwharige teef van Marleen en Alex te dekken.

“Sjef!” riep Jacques. “Hou op of ik laat je castreren!”

Nu was de reactie van Guus voorspelbaar. “Dat heb je nog nooit tegen mij gezegd.” Hij liet geen gelegenheid ongebruikt om wat pit aan de conversatie toe te voegen.

Ook het homopaar deelde al dertig jaar lief en leed. De dag waarop hun samenlevingscontract bij de notaris was ondertekend werd als huwelijksdatum beschouwd en ze hadden de 25-jarige bruiloft gevierd met de hele familie.

De mannen hadden hun reclamebureau verkocht om van de levensavond te genieten als God in Frankrijk. Alex noemde hen “onze neven de nachten”. Marleen beschouwde hen als haar liefste neven, al was alleen Jacques haar bloedverwant.

Die had zich deze avond weer van zijn beste kant laten zien in de keuken. Toastjes eendenlever met glaasjes zoete Monbazillac, zalm onder een hoedje van gegratineerde aardappel-puree op een bedje van wilde spinazie. Het kleurige eiland drijvend in een gele zee van saffraansaus. Aardbeienbavarois met bosvruchten en slagroom toe. De wijn had rijkelijk gestroomd.

“Zullen we naar binnen gaan voor koffie en cognac?” vroeg Jacques.

Alex antwoordde snel: “Met jullie welnemen zoek ik nu mijn zachte bed op, om in mijn dromen na te tafelen met jullie voortreffelijke koffie en cognac.” Marleen keek verrast op. “Ga je mee?” vroeg hij zacht. Ze knikte.

Hij voelt zich niet goed. Hij is ook al gestopt met roken. Hij is bang dat hij iets ernstigs onder de leden heeft...gek is dat.....zolang ik hem ken, heb ik hem gevraagd minder te drinken. En nu hij zich eindelijk matigt ben ik weer

niet tevreden. Nu zou ik willen dat hij nog een glaasje nam.

De neven keken haar aan met opgetrokken wenkbrauwen. Dit was niet normaal. Alex die een goede cognac afsloeg, dat hadden ze nog nooit meegemaakt.

*

Nog eens twee etmalen later stonden Marleen en Alex weer naast elkaar, aan het strand van Les Saintes-Maries-de-la-Mer, onder de Provençaalse sterrenhemel waarin Hale-Bopp zich langzaam maar zeker naar onzichtbare verten verplaatste. Nu zagen ze hem feller en scherper dan ooit. De zwanenzang. Marleens hardos wapperde in de harde zeewind als een roodbruine vlag. Ze zocht beschutting bij haar man, haar linkerschouder paste precies onder zijn rechter oksel. Dertig jaar eerder hadden ze vastgesteld dat hiermee het bewijs was geleverd: ze pasten bij elkaar in alle opzichten.

Havenmeester Ramon had een uurtje overgewerkt om hun Midget 28', een oer-Hollandse zeilboot van 3,5 ton, met de rijdende bok aan een smal passantensteigertje te leggen, kort